

рейтингом міжнародних агентств фондовий ринок України відносять до «граничних ринків»

Література

1. The World Federation of Exchanges (WFE). Focus 2011 Aftermath. [Electronic Resource] Mode of access : URL : http://www.world-exchanges.org/files/focus/pdf/focus_january%202012.pdf
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Річна звітність. Звіт ДКЦПФР. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://www.nssmc.gov.ua/activities/annual>
3. The World Bank. Market capitalization of listed companies. Ukraine. [Electronic Resource]. Mode of access: URL: <http://data.worldbank.org/indicator/SM.MKTC.LCAP.CD?locations=EU>

УДК 336.276.1

Десятнюк О.М., д.е.н. професор,

Угрин В.В., аспірант

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

vova.ugrin@mail.ru

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ МЕТОДІВ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ПОРЯДКУ

Однією із найбільш гострих проблем сучасної податкової політики є виникнення постійне зростання податкового боргу. Адаже саме існування заборгованості перед бюджетами усіх рівнів не дозволяє належним чином, а головне своєчасно профінансувати витрати на суспільні блага та послуги. Звідси кризові явища в національній економіці стають неодиноким випадком і виражають ознаки системності. Тому в умовах, що склалися в перше місце виходить використання виключно ефективних методів адміністрування податкового боргу. Спробуємо коротко їх охарактеризувати в порядку черговості застосування:

- проведення співбесід з платником податків щодо з'ясування причин виникнення податкового боргу та можливості максимального скорочення термінів його погашення. Даний метод на практиці доволі дієвий, зокрема, що стосується сумлінних платників податків. Окрім цього вдається налагодити взаємозв'язок між податковим органом і платником податків та знайти оптимальні шляхи вирішення даної проблеми;

- вилучення готівки з каси підприємства. Даний метод можна застосувати лише за умов, передбачених п. 95.2 - 95.4 Податкового кодексу, тобто необхідна наявність рішення суду про право органу державної податкової служби (далі - ОДПС) на вилучення коштів з рахунку погашення податкового боргу [1]. Інакше кажучи повинно бути спільне рішення про стягнення боргу, а не рішення про можливість стягнення боргу тільки готівкою. Вилучення певної суми з каси на основі рішення суду. Вилученню підлягає тільки готівка на рахунку податкового боргу. Звідси в рахунок погашення податку може бути спрямована готівка вивчена в касі платника податків, у тому числі в шухляді реєстратора розрахункових операцій, та в інших місцях зберігання коштів;

- стягнення коштів з рахунків підприємства. Право на примусове стягнення виникло аналогічно праву на вилучення готівки та ініціюється ОДПС шляхом подання до банку (особиста доставка працівником податкового органу або пересилання поштовою зв'язком) інкасового доручення (розпорядження), оформленого за встановленою формою та згідно визначеними вимогами щодо її заповнення, не менше ніж у трьох примірниках [2]. Даний метод є одним із найбільш ефективним, адже порядок виконання інкасових доручень (розпоряджень) стосується однаковою мірою як тих, що надійшли протягом операційного часу, так і тих, що були отримані після його завершення. Особливістю виконання інкасових доручень (розпоряджень), які надійшли до банку після операційного часу, є те, що банк (незалежно від наявності коштів на рахунок платника на час їх надходження) виконує наступного операційного дня [3];

продаж майна підприємства, що перебуває в податковій заставі. У разі якщо наведені вище заходи не дозволили погасити податковий борг платника податків в повному розмірі, здійснює продаж майна такого платника податків, яке перебуває у податковій заставі. Продаж майна платника податків здійснюється на публічних торгах та/або через торговельні організації;

стягнення дебіторської заборгованості. Коли ж здійснення заходів щодо продажу майна платника податків не привело до повного погашення суми податкового боргу, орган податкової служби може визначити додатковим джерелом погашення податкового боргу дебіторську заборгованість платника податків, строк погашення якої настав та право вимоги якої належить на органи державної податкової служби. ОДПС звертається до суду щодо стягнення з дебіторів платника податків, що має податковий борг, сум дебіторської заборгованості, строк погашення якої настав та право вимоги якої переведено на органи державної податкової служби, у рахунок погашення податкового боргу такого платника податків;

списання безнадійного податкового боргу. Списанням підлягає податковий борг, який у законодавчому порядку безнадійним, у тому числі пеня та штрафні санкції, встановлені на такий податковий борг. ОДПС щокварталу здійснюють списання безнадійного податкового боргу. Порядок такого списання встановлюється центральним органом державної податкової служби.

Наявність навіть застосування усіх перелічених методів не завжди дозволяє забезпечити виконання податкового боргу в повній мірі. Значні суми такої заборгованості банально та бездумно списуються, що призводить не лише значних втрат бюджету, а й подекуди до неможливості стимулювати до сплати таких боргів. Тому, застосування усіх можливих методів має бути вичерпане, для того аби вдалось залучити додаткові кошти до бюджету із найбільш ефективними втратами.

Література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-17 із змінами та доповненням від 09.02.2013. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/law/show/2755-17>
2. Тарасенко В. Порядок організації безготівкових розрахунків при стягненні коштів та вилученні видаткових операцій / В.Тарасенко // Вісник ДПС України від 22.06.2012. № 23
3. Постанова Національного банку України постановою № 122 від 30.03.2012 Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://document.ua/pro-vnesennja-zmin-do-dejakih-normativno-pravovih-aktiv-nasi-doc-97392.html>

УДК 336.2 : 330.332

Дмитрів В.І.

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

dmytriv88@ukr.net

ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ФІСКАЛЬНИХ ТА МОНЕТАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Досліджуючи ретроспективу інструментів активізації інвестиційно-інноваційної діяльності можна виділити такі зчотири загальних регуляторних блоки:

- грошово-кредитні (монетарні);
- бюджетно-податкові (фіскальні);
- фінансово-економічні;
- соціальні [1].

До інструментів фіскального регулювання відносять такі, які через державний бюджет впливають на економічні процеси у країні, зокрема, на перерозподіл народногосподарських

ресурсів у середині системи: податкове регулювання, видаткове регулювання, трансферне регулювання, емісія грошей і боргові інструменти.

Суб'єктом фіскального регулювання виступають уповноважені органи державної влади. Об'єктом є інвестиційна активність інвесторів будь-яких форм власності організаційно-правових форм господарювання. Таке регулювання здійснюється допомогою комплексу спеціальних інструментів. Використання таких інструментів здійснюється з метою підвищення або притягнення інвестиційної активності залежно від кон'юнктури інвестиційного ринку.

З погляду характеру їх дії, інструменти податкового регулювання можна класифікувати як: системні, комплексні, локальні [2]. До інструментів системного характеру відносять засоби податкового регулювання, вбудовані у систему оподаткування, а саме: загальний рівень оподаткування, структура діючої у країні системи оподаткування. Комплексний характер мають інструменти податкового регулювання, які одночасно стосуються декількох основних податків і зборів, що створює спеціальний режим оподаткування для певних груп платників. До них відносяться: спеціальні податкові режими, що вводяться на територіальному і галузевому ознакою. Локальні інструменти податкового регулювання пов'язані з реалізацією регуляторного потенціалу кожного окремого податку або збору, що визначається вибраним сполученням елементів податку й відповідним порядком обчислення податкових зобов'язань.

Одним із перспективних інструментів фіскального регулювання є інвестиційний податковий кредит, який відповідно до законодавства визначається як відстрочка плати податку на прибуток, що надається суб'єкту підприємницької діяльності на визначений строк з метою збільшення його фінансових ресурсів для здійснення інноваційних програм, наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку чергової звітності. Проте механізм використання цього інструменту є не достатньо чітко сформульований вітчизняним законодавцем в частині його повернення, виключення з валового доходу для спеціалізованих підприємств сум, що надаються на інноваційну діяльність тощо.

Також, важливим інструментом фінансового регулювання рівня нагромадження швидкості обігу основного капіталу, структури інвестицій за галузями є система прискореного нарахування амортизації основних засобів, що дає змогу списати в якості витрат виробництва у перші роки експлуатації обладнання більшу частину їх вартості, а отже зменшити податкову базу.

Інструменти грошово-кредитного регулювання мають спрямовуватися на забезпечення сприятливих монетарних умов для проведення структурних зрушень, та їх стимулювання. Забезпечити сприятливі грошово-кредитні умови для перебігу модернізаційних процесів дозволять: проведення виаженої монетарної політики, спрямованої на підвищення рівня монетизації та насиченості економіки кредитами; забезпечення стабільно низьких темпів інфляції у спосіб комплексного й системного застосування інструментів грошово-кредитної політики; підвищення стійкості банківської системи; підтримання валютної стабільності забезпечення розвитку фондового ринку України та ін.

З-поміж сучасних стимулюючих монетарних інструментів слід виділити забезпечення реального функціонування системи фінансових інститутів розвитку, насамперед, створення Державного банку реконструкції та розвитку. Функції даного банку полягатимуть у наданні ресурсів комерційним банкам для фінансування довгострокових кредитів на модернізацію Аджек, на сьогодні підприємства практично позбавлені можливості залучати ресурси на тривалий термін.

Отже, метою структурної модернізації української економіки має бути побудова високоєфективної, конкурентоспроможної, динамічної, соціально орієнтованої економічної системи у якій економічний розвиток забезпечується насамперед за рахунок розширення застосування інноваційних технологій, раціонального використання людського потенціалу на базі збільшення та підвищення якості ринка експортного потенціалу й інтеграції у

світової економіки зв'язки, розширення емоції та збалансованості внутрішнього ринку. Тому трансформация національної економіки має спрямовуватися на максимальне використання усіх видів фіскальних та монетарних інструментів активізації інноваційно-інноваційних процесів в країні.

Література

1. Стігліц Д.Е. Економіка державного сектора. – К.: Основи, 1998. – С. 31
2. Іванов Ю. Б. Податковий менеджмент: підручник / Ю.Б.Іванов, А.І.Крисоватий, А.К.Кішчиш, В.В.Карпова. – К.: Знання, 2008. – С. 525.

УДК 336.711(477)

Свенко Т.І., аспірант

Національний університет бізнесу і природокористування України, м.Кіїв
TatElenko@mail.ru

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Стан банківської системи України у 2010-2011 роках пов'язаний із подіями 2008 року, коли країну охопила фінансово-економічна криза, що зумовлена як процесами в міжнародній економіці, так і структурними недоліками власної політики.

Однією із причин, через яку виникла криза в банківській фінансовій системі України є зростаючий дефіцит грошових ресурсів для здійснення інноваційних програм, наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку чергової звітності. Проте механізм використання цього інструменту є не достатньо чітко сформульований вітчизняним законодавцем в частині його повернення, виключення з валового доходу для спеціалізованих підприємств сум, що надаються на інноваційну діяльність тощо.

Також, важливим інструментом фінансового регулювання рівня нагромадження швидкості обігу основного капіталу, структури інвестицій за галузями є система прискореного нарахування амортизації основних засобів, що дає змогу списати в якості витрат виробництва у перші роки експлуатації обладнання більшу частину їх вартості, а отже зменшити податкову базу.

Інструменти грошово-кредитного регулювання мають спрямовуватися на забезпечення сприятливих монетарних умов для проведення структурних зрушень, та їх стимулювання. Забезпечити сприятливі грошово-кредитні умови для перебігу модернізаційних процесів дозволять: проведення виаженої монетарної політики, спрямованої на підвищення рівня монетизації та насиченості економіки кредитами; забезпечення стабільно низьких темпів інфляції у спосіб комплексного й системного застосування інструментів грошово-кредитної політики; підвищення стійкості банківської системи; підтримання валютної стабільності забезпечення розвитку фондового ринку України та ін.

З-поміж сучасних стимулюючих монетарних інструментів слід виділити забезпечення реального функціонування системи фінансових інститутів розвитку, насамперед, створення Державного банку реконструкції та розвитку. Функції даного банку полягатимуть у наданні ресурсів комерційним банкам для фінансування довгострокових кредитів на модернізацію Аджек, на сьогодні підприємства практично позбавлені можливості залучати ресурси на тривалий термін.

Отже, метою структурної модернізації української економіки має бути побудова високоєфективної, конкурентоспроможної, динамічної, соціально орієнтованої економічної системи у якій економічний розвиток забезпечується насамперед за рахунок розширення застосування інноваційних технологій, раціонального використання людського потенціалу на базі збільшення та підвищення якості ринка експортного потенціалу й інтеграції у

світової економіки зв'язки, розширення емоції та збалансованості внутрішнього ринку. Тому трансформация національної економіки має спрямовуватися на максимальне використання усіх видів фіскальних та монетарних інструментів активізації інноваційно-інноваційних процесів в країні.

Стан банківської системи України у 2010-2011 роках пов'язаний із подіями 2008 року, коли країну охопила фінансово-економічна криза, що зумовлена як процесами в міжнародній економіці, так і структурними недоліками власної політики.

Однією із причин, через яку виникла криза в банківській фінансовій системі України є зростаючий дефіцит грошових ресурсів для здійснення інноваційних програм, наступною компенсацією відстрочених сум у вигляді додаткових надходжень податку чергової звітності. Проте механізм використання цього інструменту є не достатньо чітко сформульований вітчизняним законодавцем в частині його повернення, виключення з валового доходу для спеціалізованих підприємств сум, що надаються на інноваційну діяльність тощо.

Також, важливим інструментом фінансового регулювання рівня нагромадження швидкості обігу основного капіталу, структури інвестицій за галузями є система прискореного нарахування амортизації основних засобів, що дає змогу списати в якості витрат виробництва у перші роки експлуатації обладнання більшу частину їх вартості, а отже зменшити податкову базу.

Інструменти грошово-кредитного регулювання мають спрямовуватися на забезпечення сприятливих монетарних умов для проведення структурних зрушень, та їх стимулювання. Забезпечити сприятливі грошово-кредитні умови для перебігу модернізаційних процесів дозволять: проведення виаженої монетарної політики, спрямованої на підвищення рівня монетизації та насиченості економіки кредитами; забезпечення стабільно низьких темпів інфляції у спосіб комплексного й системного застосування інструментів грошово-кредитної політики; підвищення стійкості банківської системи; підтримання валютної стабільності забезпечення розвитку фондового ринку України та ін.